

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

**КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

<b>Назва освітнього компонента</b> <i>Нормативний/вибірковий</i>	Давньогрецька мова <i>обов'язковий</i>
<b>Ступінь освіти</b> <i>Бакалавр/магістр</i> <b>Освітня програма</b>	Бакалавр 033 <i>Філософія. Аналітика суспільних процесів</i>
<b>Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)</b>	2021-2022 / II семестр / 1 курс
<b>Викладач</b>	Мінькова Ганна Юріївна
<b>Профайл викладача</b>	<i>Мінькова Ганна Юріївна:</i> <a href="http://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-nimetskoyi-filologiyi/sklad-kafedry-nimetskoyi-filologiyi/minkova-ganna-yuriyvna/">http://filolog.mdpu.org.ua/sklad-dekanatu-filologichnogo-fakul/kafedra-nimetskoyi-filologiyi/sklad-kafedry-nimetskoyi-filologiyi/minkova-ganna-yuriyvna/</a>
<b>Контактний тел.</b>	Мінькова Ганна Юріївна: 0984230832
<b>E-mail:</b>	Мінькова Ганна Юріївна: min.warwara@gmail.com
<b>Сторінка освітнього компонента на сайті</b>	<a href="http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1921">http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=1921</a>

<b>центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького</b>	
<b>Консультації</b>	<i>Очні консультації:</i> щосереди, згідно з графіком роботи кафедри германської філології. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

## 1. АНОТАЦІЯ

Курс висвітлює історію виникнення та вплив давньогрецької мови на становлення та розвиток нових європейських мов; знайомить з фонетичними, графічними, лексичними та граматичними особливості давньогрецької мови; вказує на важливість давньогрецької мови для професійної освіти людини; виявляє місце та роль давньогрецької мови в світовій культурі, літературі та філософії.

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**Мета** - формування наукового уявлення про давньогрецьку мову як одну з найстаріших і наріжних мов Європи, яка супроводжувала створення Європейської цивілізації; сприяння засвоєнню загально лінгвістичних знань, враховуючи мовні явища, накопичені в давньогрецькій мові протягом тисячоліть, зафіксовані у її граматичній системі, лексичному фонді та першоджерелах філософської спадщини.

**Завданнями** вивчення дисципліни «Давньогрецька мова» є:

- вдосконалення лінгвістичної компетенції студентів, формування загальнотеоретичної основи, необхідної для вивчення нових іноземних мов, засвоєння базових знань з давньогрецької мови;
- засвоєння фонетичних та графічних особливостей давньогрецької мови, котрі закарбувалися у системах сучасних європейських мов (флексивність мови, арсенал частин мови та своєрідність граматичних категорій; загальні риси романських, германських та слов'янських мов);
- формування навичок читання філософських першоджерел, написаних давньогрецькою мовою; з'ясування ролі та місця давньогрецької мови в світовій культурі, літературі та філософії.

### **3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ КУРСОМ**

#### **1. Інтегральна компетентність**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики або у процесі навчання, що передбачає застосування філософських теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

#### **2. Загальні компетентності**

**ЗК 2** Готовність до пізнання нового і неперервного навчання, до опанування нових знань та стратегій/способів мислення.

**ЗК 18** Здатність усвідомлено засвоювати знання з дисциплін, передбачених навчальним планом, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії та культури, економіки, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.

#### **3. Фахові компетентності**

**ФК 8** Базові знання з основних філософських дисциплін.

**ФК 9** Знайомство зі змістом головних, визначних філософських творів, уявлення про специфіку філософської термінології.

**ФК 13** Герменевтико-текстологічна обізнаність, яка передбачає здатність реферувати, рецензувати й коментувати першоджерела та дослідницьку літературу з філософської проблематики.

### **4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

#### **Програмні результати навчання (ПРН)**

**РН4** Демонструвати базові знання з основних філософських дисциплін.

**РН5** Знати зміст головних, визначальних філософських творів та ідей, специфіку філософської термінології.

**РН11** Мати навички пошуку та опрацювання джерел в міждисциплінарному просторі.

**PH13** Демонструвати навички написання наукових та публіцистичних гуманітарних текстів, реферування, систематизованого огляду спеціальної літератури.

**PH14** Дотримуватися стандартів академічного оформлення тексту.

**PH16** Використовувати провідні моделі гуманітарного пізнання як смисловий простір міркувань у історико-філософському та теоретико-філософському контекстах.

**PH17** Ефективно застосовувати загально-гуманітарні та філософські знання в різних сферах життєдіяльності.

**PH22** Аналізувати та інтерпретувати гуманітарні тексти, виокремлювати та відтворювати смислову структуру тексту, оцінювати послідовність та валідність аргументації, виділяти продуктивні ідеї.

**PH24** Порівнювати зміст різних текстів, узагальнювати інформацію з досліджуваної проблеми.

**PH26** Знаходити необхідну інформацію з різних джерел, упорядковувати її, оцінювати її достовірність та пояснювати значущість.

**PH27** Критично оцінювати власну позицію та знання, порівнювати і перевіряти отримані результати

**PH28** Підтримувати і виявляти увагу і толерантність до іншої думки, здійснювати аналіз її змісту та структури та виробляти адекватну відповідь і ставлення до неї.

**PH35** Оперування базовими теоретичними знаннями, поняттями й термінами у галузі філософії та гуманітаристики, та вміння й навички практичного застосування їх при вирішенні типових задач під час складання комплексного іспиту або написання і захисту кваліфікаційної (бакалаврської) роботи.

**PH40** Формування цілісного погляду на системи різноманітної природи, їх походження, будову, функціонування і розвиток.

**PH42** Мати обізнаність про основні напрями етногенезу і етнічної історії народів світу, особливості протікання етнокультурних і етнічних процесів.

## 5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин		42	78

## 6. ПОЛІТИКА

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати періодичні контрольні завдання

**7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**  
**7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЗАГАЛЬНА)**

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
<b>БЛОК 1.</b> <b>Загальна характеристика давньогрецької мови</b>						
6	<b>Тема 1. Екскурс в Історію грецької мови. Фонетика. Алфавіт. Правила вимови і наголошення.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1, 4, 5, 6, 14, 17			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 2. Морфологія. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 10, 14, 16, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 3. Іменник (NOMEN SUBSTANTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΝ). Прикметник (NOMEN ADIECTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΘΕΤΟΝ).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 12, 13, 16, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	<b>Тема 4. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ) (продовження). Прийменник (PRAEPOSITIO, ΠΡΟΘΕΣΙΣ)</b>	Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 8, 11, 14, 17			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

6	<b>Тема 5. Іменники та прикметники третьої відміни.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1, 4, 5, 9, 12, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 6. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ) (продовження). Майбутній час (FUTURUM, ΜΕΛΛΩΝ).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	3, 4, 5, 9, 13, 16, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 7. Іменники і прикметники третьої відміни (продовження).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 12, 14, 16, 17			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 8. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 12, 14, 16, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 9. Числівник (NUMERALE, ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1, 4, 3, 9, 12, 17			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	<b>Тема 10. Займенник (PRONOMEN, ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1, 4, 5, 9, 12, 14, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

<b>БЛОК 2.</b> <b>Особливості вживання грецьких частин мови у реченні</b>						
6	<b>Тема 11. Умовний спосіб ( CONIUNCTIVUS, ὙΠΟΤΑΚΤΙΚΗ).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 7, 8, 14, 17			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	<b>Тема 12. Контраговані дієслова (VERBA CONTRACTA, ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ)</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 10, 15, 16, 17			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	<b>Тема 13. Майбуній час перший пасивного стану (FUTURUM I PASSIVI).</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 12, 14, 16, 17			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	<b>Тема 14. Неправильні дієслова першої дієвідміни.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 3, 12, 13, 16, 17			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	<b>Тема 15. Дієслова другої дієвідміни. Презенс та імперфект, перфект і плюсквамперфект активного стану.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 10, 14, 16, 18			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	<b>Тема 16. СИНТАКСИС. Артикль. Відмінок. Прямий,</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 7, 13, 16, 17			впродовж першого навчального



	<b>непрямий відмінок. Вживання відмінків у реченні. Заперечення.</b>					семестру (другий періодичний контроль)
6	<b>Тема 17. Особливості вживання займенників. Прийменники.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 12, 14, 16, 17			впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
6	<b>Тема 18. Дієслово. Час (tempus, χρόνος). Спосіб дієслова (modus, ἔγκλισις). Стан дієслова (genus, διάθεσις). Віддієслівні імена.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	4, 5, 14, 16, 17, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 19. Підмет (subiectum, ὑποκείμενον). Присудок (praedcatum, κατηγορημα). Сполучники сурядності (coniunctiones, σύνδεσμοι). Підрядні речення.</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1, 4, 3, 11, 12, 17			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	<b>Тема 20. Основні літературні діалекти давньогрецької мови</b>	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	1, 4, 7, 9, 12, 18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

**7. 2 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)**  
не передбачено

### 7.3. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
<p><b>Тема 1. Екскурс в Історію грецької мови. Фонетика.</b>  <b>Алфавіт. Правила вимови і наголошення.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Алфавіт.</li> <li>2. Правила вимови і наголошення. Еразмова та Рейхлінова вимови.</li> <li>3. Приголосні звуки (consonantes, σύμφωνα).</li> <li>4. Голосні звуки (vocales, φωνήεντα).</li> <li>5. Придих (spiritus, πνεύμα).</li> <li>6. Довгота і короткість спадів</li> <li>7. Наголос (accentus, προσφῶδια).</li> <li>8. Проклітики (procliticae, або antona, προκλιτικά або ἄτονα).</li> <li>9. Енклітики (encliticae, ἐγκλιτικά).</li> <li>10. Розділові знаки (τᾶ ἐπίσημα τῆς στιξεως).</li> </ol>
<p><b>Тема 2. Морфологія. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Частини мови.</li> <li>2. Порядок слів у реченні.</li> <li>3. Заперечення.</li> <li>4. Вживання великої букви.</li> <li><b>Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ).</b></li> <li>5. Граматичні категорії дієслова.</li> <li>6. Основи дієслова.</li> <li>7. Словникова форма дієслова.</li> <li>8. Дієвідміна (coniugatio, συζυγία).</li> <li>9. Особові закінчення дієслова.</li> <li>10. Наголос у дієслівних формах.</li> <li>11. Теперішній час активного стану (praesens activi).</li> <li>12. Теперішній час дієслова εἶμι бути.</li> </ol>
<p><b>Тема 3. Іменник (NOMEN SUBSTANTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΝ). Прикметник (NOMEN ADIECTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΘΕΤΟΝ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Граматичні категорії іменника.</li> <li>2. Відмінок (casus, πτῶσις).</li> <li>3. Артикль (ἄρθρον).</li> <li>4. Відміна (declinatio, κλίσις).</li> </ol>

	<p>5. Словникова форма іменника..          6. Перша відміна іменників.          7. Іменники жіночого роду першої відміни з основою на -ā.          8. Іменники жіночого роду першої відміни з основою на -ǃ.          9. Іменники чоловічого роду першої відміни.          10. Друга відміна іменників.  <b>Прикметник (NOMEN ADIECTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΘΕΤΟΝ).</b>          11. Словникова форма прикметника.          12. Прикметники першої та другої відмін.          13. Прикметники другої відміни.          14. Контраговане відмінювання іменників та прикметників.          15. Аттична відміна.</p>
<p><b>Тема 4. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ) (продовження).</b>  <b>Прийменник (PRAEPOSITIO, ΠΡΟΘΕΣΙΣ)</b></p>	<p>1. Медіальний стан (medium, μέση).          2. Пасивний стан passivum, παθητικη).          3. Теперішній час медіального і пасивного станів (praesens medii et passivi).          4. Активна та пасивна конструкція речення..  <b>Прийменник (PRAEPOSITIO, ΠΡΟΘΕΣΙΣ)</b>          5. Прийменники і префікси та їх основні значення.          6. Минулий час недоконаного виду (imperfectum, παρατατικός).          7. Авґмент (augmentum, αύξησις).          8. Складовий авґмент (augmentum syllabicum, ή συλλαβικῆ αύξησις).          9. Часовий авґмент (augmentum temporale, ή χρονικῆ αυξησις).          10. Минулий час недоконаного виду активного стану (imperfectum activi).          11. Минулий час недоконаного виду медіального і пасивного станів (imperfectum medii et passivi).          12. Імперфект дієслова εἶμι бути.          13. Дієприкметник (participium, μετοχη).          14. Зворот genetivus absolutus.          15. Дієприкметник теперішнього часу медіального і пасивного станів (participium praesentis medii et passivi).</p>

<p><b>Тема 5. Іменники та прикметники третьої відміни.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Типи основ третьої відміни.</li> <li>2. Наголос у третій відміні.</li> <li>3. Іменники з основами на сонанти (-λ, -ν, -ρ).</li> <li>4. Прикметники з основами на сонанти -ν, -ρ.</li> <li>5. Іменники та прикметники з основами на губні (-β, -π, -φ) та задньоязикові (-γ -κ -χ).</li> <li>6. Іменники з основами на передньоязикові (-δ, -τ, -θ)</li> <li>7. Прикметники з основами на -δ, -τ</li> <li>8. Іменники середнього роду з основою на -τ.</li> </ol>
<p><b>Тема 6. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ) (продовження). Майбутній час (FUTURUM, ΜΕΛΛΩΝ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Майбутній час (futurum, μέλλον).</li> <li>2. Майбутній час перший активного і медіального станів (futurum I activi et medii).</li> <li>3. Майбутній час дієслова єіμι бути.</li> <li>4. Знахідний відмінок з неозначеною формою дієслова (accusativus cum infinitivo).</li> <li>5. Називний відмінок з неозначеною формою дієслова (nominativus cum infinitivo).</li> <li>6. Аорист (aoristus, ἄριστος).</li> <li>7. Аорист перший активного стану aoristus I activi).</li> <li>8. Аорист перший медіального стану (aoristus I medii).</li> </ol>
<p><b>Тема 7. Іменники і прикметники третьої відміни (продовження).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Іменники з основами на -ντ -νθ.</li> <li>2. Іменники з основами на -κτ.</li> <li>3. Прикметники з основами на -ντ.</li> <li>4. Дієприкметники теперішнього і майбутнього часів та аориста першого активного стану (participium praesentis, futuri I et aoristi I activi).</li> <li>5. Знахідний &lt;називний&gt; відмінок з дієприкметником (accusativus &lt;nominativus&gt; cum participio).</li> <li>6. Іменники середнього роду з основами на -εσ.</li> <li>7. Прикметники з основами на -εσ.</li> <li>8. Власні імена на -ης; -κλης.</li> <li>9. Іменники середнього роду з основами на -ασ.</li> <li>10. Іменники з основами на -οσ.</li> <li>11. Іменники жіночого роду з основами на -ο.</li> </ol>

	<ol style="list-style-type: none"> <li>12. Іменники з основами на -υ.</li> <li>13. Іменники з основами на ου/ο, αυ/α.</li> <li>14. Іменники з основами на -ω.</li> <li>15. Іменники з основами на ι/ε υ/ε.</li> <li>16. Прикметники з основами на υ/ε.</li> <li>17. Іменники з основами на ευ/ε (Φ).</li> <li>18. Іменники πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ, γαστήρ, Δημήτηρ.</li> <li>19. Іменники άνήρ, γυνή, υίός.</li> <li>20. Іменники Ζεύς; Άρης Πνύξ.</li> <li>21. Іменник ναῦς.</li> <li>22. Іменники πρεσβευτής, μάρτυς, κυών.</li> <li>23. Іменники δόρυ, γόνυ, ούς, ὕδωρ, ὄναρ, φρέαρ, ἦπαρ, ἦμαρ</li> <li>24. Морфологічне освоєння українською мовою запозичених грецьких іменників I-III відмін.</li> </ol>
<p><b>Тема 8. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Звичайний ступінь усіх прикметників.</li> <li>2. Прикметники μέγας πολύς.</li> <li>3. Ступені порівняння прикметників з суфіксами -τερ;- -τατ- 145</li> <li>4. Ступені порівняння із суфіксами -εστερ, εστατ-.</li> <li>5. Ступені порівняння з суфіксами -ιον-, -ιστ-.</li> <li>6. Суплетивні ступені порівняння.</li> <li>7. Недостатні ступені порівняння.</li> <li>8. Аналітичні ступені порівняння.</li> <li>9. Прислівник (adverbium, επίρρημα).</li> <li>10. Співвідносні прислівники.</li> </ol>
<p><b>Тема 9. Числівник (NUMERALE, ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Кількісні числівники (cardinalia, ἀπόλυτα).</li> <li>2. Порядкові числівники (ordinalia, τακτικά).</li> <li>3. Числівникові прислівники (ἀριθμητικᾶ ἐπίρρηματα)</li> </ol>
<p><b>Тема 10. Займенник (PRONOMEN, ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Особові займенники (perersonalia, προσωπικά).</li> </ol>

	<ol style="list-style-type: none"> <li>2. Присвійні займенники (possessiva, κτητικαι).</li> <li>3. Займенник αὐτός, αὐτή, αὐτό.</li> <li>4. Займенник ἄλλος ἄλλη ἄλλο.</li> <li>5. Взаємний займенник (reciprocum, ἀλληλοπαθητική).</li> <li>6. Зворотні займенники (reflexiva, αὐτοπαθητικαι).</li> <li>7. Вказівні займенники (demonstrativa, δεικτικαι).</li> <li>8. Відносні займенники (relativa, ἀναφορικαι).</li> <li>9. Питальні займенники (interrogativa, ἐρωτηματικαι).</li> <li>10. Неозначені займенники (indefinita, ἀόρισται).</li> <li>11. Співвідносні займенники (correlativa, συσχετικαι).</li> </ol>
<p><b>Тема 11. Умовний спосіб ( CONIUNCTIVUS, ὙΠΟΤΑΚΤΙΚΗ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Умовний спосіб ( coniunctivus, ὑποτακτικη).</li> <li>2. Теперішній час умовного способу (praesens coniunctivi).</li> <li>3. Кон'юнктив дієслова εἶμι бути.</li> <li>4. Аорист перший умовного способу активного та медіального станів (coniunctivus aoristi I activi et medii).</li> <li>5. Бажальний спосіб (optativus, εὐκτικη).</li> <li>6. Теперішній час бажального способу (praesens optativi).</li> <li>7. Оптатив дієслова εἶμι бути.</li> <li>8. Аорист перший бажального способу активного і медіального станів (optativus aoristi I activi et medii).</li> </ol>
<p><b>Тема 12. Контраговані дієслова (VERBA CONTRACTA, ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ)</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Контраговані дієслова на -έω.</li> <li>2. Контраговані дієслова на -άω.</li> <li>3. Контраговані дієслова на -όω.</li> <li>4. Поділ дієслів на класи I-IV класи першої дієвідміни.</li> <li>5. Майбутній час перший активного стану дієслів з основами на сонанти.</li> <li>6. Аттичний майбутній час (futurum atticum).</li> <li>7. Дорійський майбутній час (futurum doricum).</li> <li>8. Аорист перший активного та медіального станів дієслів з основами на сонанти.</li> <li>9. Аорист перший дійсного способу пасивного стану (aoristus I indicativi passivi).</li> <li>10. Аорист перший пасивний умовного, бажального, наказового способів та</li> </ol>

	дієприкметник (aoristus I passivi coniunctivi, optativi, imperativi, participii).
<p><b>Тема 13. Майбутній час перший пасивного стану (FUTURUM I PASSIVI).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. <b>Майбутній час перший пасивного стану</b> (futurum I passivi).</li> <li>2. Сильні часи.</li> <li>3. Аорист другий активного стану aoristus II activi).</li> <li>4. Аорист другий медіального стану aoristus II medii).</li> <li>5. Аорист другий пасивного стану aoristus II passivi).</li> <li>6. Майбутній час другий пасивного стану (futurum II passivi)</li> <li>7. Минулий час результативного виду (perfectum, παρακείμενος)</li> <li>8. Редуплікація (reduplicatio, ἀναδιπλασιασμός).</li> <li>9. Перфект перший дійсного способу активного стану (perfectum I indicativi activi).</li> <li>10. Перфект перший активного стану повного способу, інфінітив та дієприкметник (perfectum I coniunctivi, infinitivi, participii activi) .</li> <li>11. Перфект дійсного способу медіального та пасивного станів (perfectum indicativi medii et passivi).</li> <li>12. Перфект умовного, бажального, наказового способів, інфінітив та дієприкметник медіального та пасивного станів (perfectum coniunctivi, optativi, imperativi, infinitivi, participii medii et passivi).</li> <li>13. Давноминулий час результативного виду (plusquamperfectum, ὑπερσυντελικός).</li> <li>14. Минулий час результативного виду другий активного стану (perfectum II activi)</li> <li>15. Давноминулий час результативного виду другий активного стану (plusquamperfectum II activi).</li> <li>16. Майбутній час третій (futurum III).</li> <li>17. Віддієслівні прикметники (adiectiva verbalia, ῥηματικᾶ ἐπίθετα)</li> </ol>
<p><b>Тема 14. Неправильні дієслова першої дієвідміни.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. П'ятий клас дієслів.</li> <li>2. Дієслова п'ятого класу з інфіксом -av-.</li> <li>3. Дієслова шостого класу з інфіксом -σκ-.</li> <li>4. Дієслова шостого класу з редуплікацією.</li> <li>5. Аорист другий без з'єднувального голосного.</li> <li>6. Дієслова сьомого класу.</li> <li>7. Дієслова восьмого класу.</li> </ol>

<p><b>Тема 15. Дієслова другої дієвідміни. Презенс та імперфект, перфект і плюсквамперфект активного стану.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Презенс та імперфект активного стану дієслова δίδωμι.</li> <li>2. Презенс та імперфект активного стану дієслова τίθημι.</li> <li>3. Презенс та імперфект активного стану дієслова ἵημι.</li> <li>4. Презенс та імперфект активного стану дієслова ἴσθημι.</li> <li>5. Аорист активного стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι.</li> <li>6. Аорист яктивного стану дієслова ἴσθημι</li> <li>7. Майбутній час, перфект та плюсквамперфект активного стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>8. Презенс та імперфект медіального і пасивного станів дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>9. Аорист медального стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>10. Аорист пасивного стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>11. Майбутній час, перфект і плюсквамперфект медального та пасивного станів дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι .</li> <li>12. Дієслівні прикметники дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>13. Перфект і плюсквамперфект активного стану дієслова ἴσθημι.</li> <li>14. Значення форм дієслова ἴσθημι .</li> <li>15. Перфектні форми дієслів τέθηκα, δέδοικα.</li> <li>16. Дієслово οἶδα.</li> <li>17. Дієслова I класу ονίνημι, πίμπλημι, πίμπρημι, φημί.</li> <li>18. Дієслова I класу ἄγαμαι, δύναμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι.</li> <li>19. Дієслово χρη.</li> <li>20. Дієслово εἶμι</li> <li>21. Дієслово κάθημαι.</li> <li>22. Дієслово κεῖμαι.</li> <li>23. Другий клас дієслів другої дієвідміни.</li> <li>24. Дієслово δείκνυμι.</li> <li>25. Дієслова з основами на -γ .</li> <li>26. Дієслова з основами на -λ -μ -ρ .</li> <li>27. Дієслова з основами на σ-.</li> </ol>



<p><b>Тема 16. СИНТАКСИС. Артикль. Відмінок. Прямий, непрямий відмінок. Вживання відмінків у реченні. Заперечення.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Артикль (ἄρθρον).</li> <li>2. Особливості вживання артикля при деяких прикметниках і займенниках.</li> <li>3. Заперечення οὐ.</li> <li>4. Заперечення μή.</li> <li>5. Плеоназм заперечних слів.</li> <li>6. Відмінки (casus, πτώσεις).</li> <li>7. Називний відмінок (nominativus, ὀνομαστική).</li> <li>8. Кличний відмінок (vocativus κλητική).</li> <li>9. Знахідний відмінок (accusativus, αἰτιατική).</li> <li>10. Родовий відмінок у власній функції.</li> <li>11. Родовий відмінок у значенні аблатива.</li> <li>12. Давальний відмінок у власній функції.</li> <li>13. Давальний відмінок у значенні інструментального.</li> <li>14. Давальний відмінок у значенні локатива.</li> </ol>
<p><b>Тема 17. Особливості вживання займенників. Прийменники.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Займенники (pronomina, ἀντωνυμῖα).</li> <li>2. Прийменники властиві.</li> <li>3. Прийменники, які керують одним відмінком.</li> <li>4. Прийменники, що керують двома відмінками.</li> <li>5. Прийменники, які керують трьома відмінками.</li> </ol>
<p><b>Тема 18. Дієслово. Час (tempus, χρόνος). Спосіб дієслова (modus, ἔγκλισις). Стан дієслова (genus, διάθεσις). Віддієслівні імена.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Час (tempus, χρόνος).</li> <li>2. Значення часів у індикативі.</li> <li>3. Значення часів у кон'юнктиві, оптативі, інфінітиві.</li> <li>4. Значення часів у дієприкметнику.</li> <li>5. Спосіб дієслова (modus, ἔγκλισις).</li> <li>6. Стан дієслова (genus, διάθεσις).</li> <li>7. Неозначена форма дієслова (infinitivus, ἀπαρέμφατος).</li> <li>8. Знахідний відмінок з неозначеною формою дієслова (accusativus cum infinitivo).</li> <li>9. Називний відмінок з неозначеною формою дієслова (nominativus cum infinitivo).</li> <li>10. Дієприкметник (participium, μετοχή).</li> <li>11. Знахідний відмінок з дієприкметником (accusativus cum participio). Називний</li> </ol>

	<p>відмінок з дієприкметником (nominativus cum participio).</p> <p>12. Дієприкметник у функції обставини (participium coniunctum, μετοχῆ προσδιοριστικῆ).</p> <p>13. Родовий самостійний (genetivus absolutus, γενικῆ ἀπόλυτος) .</p> <p>14. Знахідний самостійний (accusativus absolutus, αἰτιατικῆ ἀπόλυτος).</p> <p>15. Називний самостійний (nominativus absolutus, ονομαστικῆ ἀπόλυτος).</p> <p>16. Особливості узгодження дієприкметника.</p> <p>17. Дієприкметник з часткою ἄν.</p> <p>18. Дієслівні прикметники (adiectiva verbalia, τᾶ ῥηματῶν ἐπίθετα).</p>
<p><b>Тема 19. Підмет (subiectum, ὑποκείμενον). Присудок (praedcatum, κατηγορημα). Сполучники сурядності (coniunctiones, σύνδεσμοι). Підрядні речення.</b></p>	<p>1. Підмет (subiectum, ὑποκείμενον).</p> <p>2. Присудок (praedcatum, κατηγορημα).</p> <p>3. Узгодження підмета і дієслівного присудка.</p> <p>4. Узгодження підмета й іменного предиката.</p> <p>5. Прикладка (παράθεσις).</p> <p>6. Сполучники сурядності (coniunctiones, σύνδεσμοι).</p> <p>7. Частки (particulae, μόρια).</p> <p>8. Підрядні додаткові, або з'ясувальні речення.</p> <p>9. Непряма мова.</p> <p>10. Прямі, або незалежні питальні речення.</p> <p>11. Непрямі питання, або підрядні питальні речення.</p> <p>12. Підрядні речення причини.</p> <p>13. Підрядні речення мети.</p> <p>14. Підрядні наслідкові речення.</p> <p>15. Підрядні умовні речення.</p> <p>16. Підрядні допустові речення.</p> <p>17. Підрядні відносні речення.</p> <p>18. Підрядні речення часу.</p>
<p><b>Тема 20. Основні літературні діалекти давньогрецької мови</b></p>	<p>1. Іонійський діалект.</p> <p>2. Дорійський діалект.</p> <p>3. Особливості діалекту койне</p>

--	--

#### 7.4 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
<p><b>Тема 1. Екскурс в Історію грецької мови. Фонетика.</b> <b>Алфавіт. Правила вимови і наголошення.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Алфавіт.</li> <li>2. Правила вимови і наголошення. Еразмова та Рейхлінова вимови.</li> <li>3. Приголосні звуки (consonantes, σύμφωνα).</li> <li>4. Голосні звуки (vocales, φωνήεντα).</li> <li>5. Придих (spiritus, πνεύμα).</li> <li>6. Довгота і короткість спадів</li> <li>7. Наголос (accentus, προσφῶδια).</li> <li>8. Проклітики (procliticae, або antona, προκλιτικά або ἄτονα).</li> <li>9. Енклітики (encliticae, ἐγκλιτικά).</li> <li>10. Розділові знаки (τὰ ἐπίσημα τῆς στιξεως).</li> </ol> <p><b>Фонетичне освоєння грецизмів.</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>11. Голосні звуки.</li> <li>12. Приголосні звуки.</li> </ol>
<p><b>Тема 2. Морфологія. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Частини мови.</li> <li>2. Порядок слів у реченні.</li> <li>3. Заперечення.</li> <li>4. Вживання великої букви.</li> </ol> <p><b>Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ).</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. Граматичні категорії дієслова.</li> <li>6. Основи дієслова.</li> <li>7. Словникова форма дієслова.</li> <li>8. Дієвідміна (coniugatio, συζυγία).</li> <li>9. Особові закінчення дієслова.</li> <li>10. Наголос у дієслівних формах.</li> <li>11. Теперішній час активного стану (praesens activi).</li> </ol>

	12. Теперішній час дієслова εἶμι бути.
<p><b>Тема 3. Іменник (NOMEN SUBSTANTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΝ). Прикметник (NOMEN ADIECTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΘΕΤΟΝ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Граматичні категорії іменника.</li> <li>2. Відмінок (casus, πτώσις).</li> <li>3. Артикль (ἄρθρον).</li> <li>4. Відміна (declinatio, κλίσις).</li> <li>5. Словникова форма іменника..</li> <li>6. Перша відміна іменників.</li> <li>7. Іменники жіночого роду першої відміни з основою на -ᾱ̅.</li> <li>8. Іменники жіночого роду першої відміни з основою на -ᾶ̅.</li> <li>9. Іменники чоловічого роду першої відміни.</li> <li>10. Друга відміна іменників.</li> </ol> <p><b>Прикметник (NOMEN ADIECTIVUM, ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΘΕΤΟΝ).</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>11. Словникова форма прикметника.</li> <li>12. Прикметники першої та другої відмін.</li> <li>13. Прикметники другої відміни.</li> <li>14. Контраговане відмінювання іменників та прикметників.</li> <li>15. Аттична відміна.</li> </ol>
<p><b>Тема 4. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ) (продовження). Прийменник (PRAEPOSITIO, ΠΡΟΘΕΣΙΣ)</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Медіальний стан (medium, μέση).</li> <li>2. Пасивний стан passivum, παθητικη).</li> <li>3. Теперішній час медіального і пасивного станів (praesens medii et passivi).</li> <li>4. Активна та пасивна конструкція речення..</li> </ol> <p><b>Прийменник (PRAEPOSITIO, ΠΡΟΘΕΣΙΣ)</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>5. Прийменники і префікси та їх основні значення.</li> <li>6. Минулий час недоконаного виду (imperfectum, παρατατικός).</li> <li>7. Авгімент (augmentum, αὔξησις).</li> <li>8. Складовий авгімент (augmentum syllabicum, ἡ συλλαβικῆ αὔξησις).</li> <li>9. Часовий авгімент (augmentum temporale, ἡ χρονικῆ αὔξησις).</li> <li>10. Минулий час недоконаного виду активного стану (imperfectum activi).</li> <li>11. Минулий час недоконаного виду медіального і пасивного станів (imperfectum medii et passivi).</li> </ol>

	<p>12. Імперфект дієслова εἶμι бути.  13. Дієприкметник (participium, μετοχη).  14. Зворот genetivus absolutus.  15. Дієприкметник теперішнього часу медіального і пасивного станів (participium praesentis medii et passivi).</p>
<p><b>Тема 5. Іменники та прикметники третьої відміни.</b></p>	<p>1. Типи основ третьої відміни.  2. Наголос у третій відміні.  3. Іменники з основами на сонанти (-λ, -ν, -ρ).  4. Прикметники з основами на сонанти -ν, -ρ.  5. Іменники та прикметники з основами на губні (-β, -π, -φ) та задньоязикові (-γ -κ -χ).  6. Іменники з основами на передньоязикові (-δ, -τ, -θ)  7. Прикметники з основами на -δ, -τ  8. Іменники середнього роду з основою на -τ.</p>
<p><b>Тема 6. Дієслово (VERBUM, ΡΗΜΑ) (продовження).  Майбутній час (FUTURUM, ΜΕΛΛΩΝ).</b></p>	<p>1. Майбутній час (futurum, μέλλων).  2. Майбуній час перший активного і медіального станів (futurum I activi et medii).  3. Майбутній час дієслова εἶμι бути.  4. Знахідний відмінок з неозначеною формою дієслова (accusativus cum infinitivo).  5. Називний відмінок з неозначеною формою дієслова (nominativus cum infinitivo).  6. Аорист (aoristus, ᾠριστος).  7. Аорист перший активного стану aoristus I activi).  8. Аорист перший медіального стану (aoristus I medii).</p>
<p><b>Тема 7. Іменники і прикметники третьої відміни (продовження).</b></p>	<p>1. Іменники з основами на -ντ -νθ.  2. Іменники з основами на -κτ.  3. Прикметники з основами на -ντ.  4. Дієприкметники теперішнього і майбутнього часів та аориста першого активного стану (participium praesentis, futuri I et aoristi I activi).  5. Знахідний &lt;називний&gt; відмінок з дієприкметником (accusativus &lt;nominativus&gt;</p>

	<p>cum participio).</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>6. Іменники середнього роду з основами на -εσ.</li> <li>7. Прикметники з основами на -εσ.</li> <li>8. Власні імена на -ης; -κλης.</li> <li>9. Іменники середнього роду з основами на -ασ.</li> <li>10. Іменники з основами на -οσ.</li> <li>11. Іменники жіночого роду з основами на -ο.</li> <li>12. Іменники з основами на -υ.</li> <li>13. Іменники з основами на ου/ο, αυ/α.</li> <li>14. Іменники з основами на -ω.</li> <li>15. Іменники з основами на ι/ε υ/ε.</li> <li>16. Прикметники з основами на υ/ε.</li> <li>17. Іменники з основами на ευ/ε (Φ).</li> <li>18. Іменники πατήρ, μήτηρ, θυγάτηρ, γαστήρ, Δημήτηρ.</li> <li>19. Іменники άνήρ, γυνή, υίός.</li> <li>20. Іменники Ζεύς; Άρης Πνύξ.</li> <li>21. Іменник ναῦς.</li> <li>22. Іменники πρεσβευτής, μάρτυς, κυών.</li> <li>23. Іменники δόρυ, γόνυ, ούς, ὕδωρ, ὄναρ, φρέαρ, ἦπαρ, ἦμαρ</li> <li>24. Морфологічне освоєння українською мовою запозичених грецьких іменників I-III відмін.</li> </ol>
<p><b>Тема 8. Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Звичайний ступінь усіх прикметників.</li> <li>2. Прикметники μέγας πολύς.</li> <li>3. Ступені порівняння прикметників з суфіксами -τερ;- -τατ- 145</li> <li>4. Ступені порівняння із суфіксами -εστερ, εστατ-.</li> <li>5. Ступені порівняння з суфіксами -ιον-, -ιστ-.</li> <li>6. Суплетивні ступені порівняння.</li> <li>7. Недостатні ступені порівняння.</li> <li>8. Аналітичні ступені порівняння.</li> <li>9. Прислівник (adverbium, ἐπίρρημα).</li> <li>10. Співвідносні прислівники.</li> </ol>

<p><b>Тема 9. Числівник (NUMERALE, ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Кількісні числівники (cardinalia, ἀπόλυτα).</li> <li>2. Порядкові числівники (ordinalia, τακτικά).</li> <li>3. Числівникові прислівники (ἀριθμητικᾶ ἐπιρρήματα)</li> </ol>
<p><b>Тема 10. Займенник (PRONOMEN, ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Особові займенники (perersonalia, προσωπικά).</li> <li>2. Присвійні займенники (possessiva, κτητικά).</li> <li>3. Займенник αὐτός, αὐτή, αὐτό.</li> <li>4. Займенник ἄλλος ἄλλη ἄλλο.</li> <li>5. Взаємний займенник (reciprocum, ἀλληλοπαθητική).</li> <li>6. Зворотні займенники (reflexiva, αὐτοπαθητικά).</li> <li>7. Вказівні займенники (demonstrativa, δεικτικά).</li> <li>8. Відносні займенники (relativa, ἀναφορικά).</li> <li>9. Питальні займенники (interrogativa, ἐρωτηματικά).</li> <li>10. Неозначені займенники (indefinita, ἀόρισται).</li> <li>11. Співвідносні займенники (correlativa, συσχετικά).</li> <li>4. Особливості відмінювання числівників.</li> </ol>
<p><b>Тема 11. Умовний спосіб ( CONIUNCTIVUS, ὙΠΟΤΑΚΤΙΚΗ).</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Умовний спосіб ( coniunctivus, ὑποτακτικῆ).</li> <li>2. Теперішній час умовного способу (praesens coniunctivi).</li> <li>3. Кон'юнктив дієслова εἶμι бути.</li> <li>4. Аорист перший умовного способу активного та медіального станів (coniunctivus aoristi I activi et medii).</li> <li>5. Бажальний спосіб (optativus, εὐκτικῆ).</li> <li>6. Теперішній час бажального способу (praesens optativi).</li> <li>7. Оптатив дієслова εἶμι бути.</li> <li>8. Аорист перший бажального способу активного і медіального станів (optativus aoristi I activi et medii).</li> </ol>
<p><b>Тема 12. Контраговані дієслова (VERBA CONTRACTA, ΡΗΜΑΤΑ ΣΥΝΗΡΗΜΕΝΑ)</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Контраговані дієслова на -έω.</li> <li>2. Контраговані дієслова на -άω.</li> <li>3. Контраговані дієслова на -όω.</li> <li>4. Поділ дієслів на класи I-IV класи першої дієвідміни.</li> </ol>

	<p>5. Майбутній час перший активного стану дієслів з основами на сонанти.  6. Аттичний майбутній час (futurum atticum).  7. Дорійський майбутній час (futurum doricum).  8. Аорист перший активного та медіального станів дієслів з основами на сонанти.  9. Аорист перший дійсного способу пасивного стану (aoristus I indicativi passivi).  10. Аорист перший пасивний умовного, бажального, наказового способів та дієприкметник (aoristus I passivi coniunctivi, optativi, imperativi, participii).</p>
<p><b>Тема 13. Майбутній час перший пасивного стану (FUTURUM I PASSIVI).</b></p>	<p>1. <b>Майбутній час перший пасивного стану</b> (futurum I passivi).  2. Сильні часи.  3. Аорист другий активного стану aoristus II activi).  4. Аорист другий медіального стану aoristus II medii).  5. Аорист другий пасивного стану aoristus II passivi).  6. Майбутній час другий пасивного стану (futurum II passivi)  7. Минулий час результативного виду (perfectum, παρακείμενος)  8. Редуплікація (reduplicatio, ἀναδιπλασιασμός).  9. Перфект перший дійсного способу активного стану (perfectum I indicativi activi).  10. Перфект перший активного стану повного способу, інфінітив та дієприкметник (perfectum I coniunctivi, infinitivi, participii activi) .  11. Перфект дійсного способу медіального та пасивного станів (perfectum indicativi medii et passivi).  12. Перфект умовного, бажального, наказового способів, інфінітив та дієприкметник медіального та пасивного станів (perfectum coniunctivi, optativi, imperativi, infinitivi, participii medii et passivi).  13. Давноминулий час результативного виду (plusquamperfectum, ὑπερσυντελικός).  14. Минулий час результативного виду другий активного стану (perfectum II activi)  15. Давноминулий час результативного виду другий активного стану (plusquamperfectum II activi).  16. Майбутній час третій (futurum III).  17. Віддієслівні прикметники (adiectiva verbalia, ῥηματικᾶ ἐπίθετα)</p>
<p><b>Тема 14. Неправильні дієслова першої дієвідміни.</b></p>	<p>1. П'ятий клас дієслів.</p>



	<ol style="list-style-type: none"> <li>2. Дієслова п'ятого класу з інфіксом -αν-.</li> <li>3. Дієслова шостого класу з інфіксом -σκ-.</li> <li>4. Дієслова шостого класу з редуплікацією.</li> <li>5. Аорист другий без з'єднувального голосного.</li> <li>6. Дієслова сьомого класу.</li> <li>7. Дієслова восьмого класу.</li> </ol>
<p><b>Тема 15. Дієслова другої дієвідміни. Презенс та імперфект, перфект і плюсквамперфект активного стану.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Презенс та імперфект активного стану дієслова δίδωμι.</li> <li>2. Презенс та імперфект активного стану дієслова τίθημι.</li> <li>3. Презенс та імперфект активного стану дієслова ἵημι.</li> <li>4. Презенс та імперфект активного стану дієслова ἴσθημι.</li> <li>5. Аорист активного стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι.</li> <li>6. Аорист яктивного стану дієслова ἴσθημι</li> <li>7. Майбутній час, перфект та плюсквамперфект активного стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>8. Презенс та імперфект медіального і пасивного станів дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>9. Аорист медального стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>10. Аорист пасивного стану дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>11. Майбутній час, перфект і плюсквамперфект медального та пасивного станів дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι .</li> <li>12. Дієслівні прикметники дієслів δίδωμι τίθημι ἵημι ἴσθημι.</li> <li>13. Перфект і плюсквамперфект активного стану дієслова ἴσθημι.</li> <li>14. Значення форм дієслова ἴσθημι .</li> <li>15. Перфектні форми дієслів τέθνηκα, δέδοικα.</li> <li>16. Дієслово οἶδα.</li> <li>17. Дієслова I класу ονίνημι, πίμπλημι, πίμπρημι, φημί.</li> <li>18. Дієслова I класу ἄγαμαι, δύναμαι, ἐπίσταμαι, κρέμαμαι.</li> <li>19. Дієслово χρη.</li> <li>20. Дієслово εἶμι</li> <li>21. Дієслово κάθημαι.</li> <li>22. Дієслово κεῖμαι.</li> <li>23. Другий клас дієслів другої дієвідміни.</li> </ol>

	<p>24. Дієслово δείκνυμι.  25. Дієслова з основами на -γ .  26. Дієслова з основами на -λ -μ -ρ .  27. Дієслова з основами на σ-.</p>
<p><b>Тема 16. СИНТАКСИС. Артикль. Відмінок. Прямий, непрямий відмінок. Вживання відмінків у реченні. Заперечення.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Артикль (ἄρθρον).</li> <li>2. Особливості вживання артикля при деяких прикметниках і займенниках.</li> <li>3. Заперечення οὐ.</li> <li>4. Заперечення μη.</li> <li>5. Плеоназм заперечних слів.</li> <li>6. Відмінки (casus, πτώσεις).</li> <li>7. Називний відмінок (nominativus, ὀνομαστική).</li> <li>8. Кличний відмінок (vocativus κλητική).</li> <li>9. Знахідний відмінок (accusativus, αἰτιατική).</li> <li>10. Родовий відмінок у власній функції.</li> <li>11. Родовий відмінок у значенні аблатива.</li> <li>12. Давальний відмінок у власній функції.</li> <li>13. Давальний відмінок у значенні інструментального.</li> <li>14. Давальний відмінок у значенні локатива.</li> </ol>
<p><b>Тема 17. Особливості вживання займенників. Прийменники.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Займенники (pronomina, ἀντωνυμῖαι).</li> <li>2. Прийменники властиві.</li> <li>3. Прийменники, які керують одним відмінком.</li> <li>4. Прийменники, що керують двома відмінками.</li> <li>5. Прийменники, які керують трьома відмінками.</li> </ol>
<p><b>Тема 18. Дієслово. Час (tempus, χρόνος). Спосіб дієслова (modus, ἔγκλισις). Стан дієслова (genus, διάθεσις). Віддієслівні імена.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Час (tempus, χρόνος).</li> <li>2. Значення часів у індикативі.</li> <li>3. Значення часів у кон'юнктиві, оптативі, інфінітиві.</li> <li>4. Значення часів у дієприкметнику.</li> <li>5. Спосіб дієслова (modus, ἔγκλισις).</li> </ol>

	<ol style="list-style-type: none"> <li>6. Стан дієслова (genus, διάθεσις).</li> <li>7. Неозначена форма дієслова (infinitivus, ἀπαρέμφατος).</li> <li>8. Знахідний відмінок з неозначеною формою дієслова (accusativus cum infinitivo).</li> <li>9. Називний відмінок з неозначеною формою дієслова (nominativus cum infinitivo).</li> <li>10. Дієприкметник (participium, μετοχή).</li> <li>11. Знахідний відмінок з дієприкметником (accusativus cum participio). Називний відмінок з дієприкметником (nominativus cum participio).</li> <li>12. Дієприкметник у функції обставини (participium coniunctum, μετοχῆ προσδιόριστική).</li> <li>13. Родовий самостійний (genetivus absolutus, γενικῆ ἀπόλυτος) .</li> <li>14. Знахідний самостійний (accusativus absolutus, αἰτιατικῆ ἀπόλυτος).</li> <li>15. Називний самостійний (nominativus absolutus, ονομαστικῆ ἀπόλυτος).</li> <li>16. Особливості узгодження дієприкметника.</li> <li>17. Дієприкметник з часткою ἄν.</li> <li>18. Дієслівні прикметники (adiectiva verbalia, τᾶ ῥηματκᾶ ἐπίθετα).</li> </ol>
<p><b>Тема 19. Підмет (subiectum, ὑποκείμενον). Присудок (praedcatum, κατηγορημα). Сполучники сурядності (coniunctiones, σύνδεσμοι). Підрядні речення.</b></p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підмет (subiectum, ὑποκείμενον).</li> <li>2. Присудок (praedcatum, κατηγορημα).</li> <li>3. Узгодження підмета і дієслівного присудка.</li> <li>4. Узгодження підмета й іменного предиката.</li> <li>5. Прикладка (παράθεσις).</li> <li>6. Сполучники сурядності (coniunctiones, σύνδεσμοι).</li> <li>7. Частки (particulae, μόρια).</li> <li>8. Підрядні додаткові, або з'ясувальні речення.</li> <li>9. Непряма мова.</li> <li>10. Прямі, або незалежні питальні речення.</li> <li>11. Непрямі питання, або підрядні питальні речення.</li> <li>12. Підрядні речення причини.</li> <li>13. Підрядні речення мети.</li> <li>14. Підрядні наслідкові речення.</li> <li>15. Підрядні умовні речення.</li> <li>16. Підрядні допустові речення.</li> <li>17. Підрядні відносні речення.</li> </ol>

	18. Підрядні речення часу.
<b>Тема 20. Основні літературні діалекти давньогрецької мови</b>	1. Іонійський діалект. 2. Дорійський діалект. 3. Особливості діалекту койне

## 8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Методи, які будуть використані для оцінювання результатів навчання:

- усний;
- письмовий (перша ті друга контрольні точки);
- тестовий контроль;
- практична перевірка під час практичних занять;
- контроль виконання завдань самостійної роботи (реферати, есе, презентації, творчі проекти тощо)
- підсумковий (семестровий) – екзамен.

Періодичний контроль складається з двох контрольних робіт (перша ті друга контрольні точки).

**Контрольна робота** включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання.

**Перша контрольна робота** включає питання з тем Блоку 1. **Загальна характеристика давньогрецької мови.**

**Друга контрольна робота** – Блок 2. **Особливості вживання грецьких мови у реченні.**

Екзаменаційний білет включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту (екзамен не передбачено).

## КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

Контроль за видами діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом поточного оцінювання знань (під час семінарських занять), контролю виконання завдань самостійної роботи (есе, презентації, творчі проекти), періодичного контролю періодична контрольна робота, екзамену. За результатами суми двох періодичних контрольних робіт, оцінки

за поточний контроль та екзаменаційної оцінки виставляється підсумкова оцінка за національною, 100-бальною шкалами і ECTS.

### **Загальна система оцінювання курсу**

За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролю (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР):  $КТ = ПК + ПКР$ . Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ( $X_{ср}$ ) за діяльність здобувача на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ( $X_{ср}$ ) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою:  $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$ . Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача на всіх заняттях  $X_{ср} = 4.1$  бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так:  $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$  (балів). За періодичний контроль (ПКР) отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано  $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$  (балів).

Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл.  $ЗР = (ПО + Е) / 2$ .

Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.

Здобувач зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.

### **Критерії оцінювання поточного контролю на семінарських заняттях (усне, письмове опитування):**

«5» – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

«4» – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

«3» – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.

«2» – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.

### **Критерії оцінювання періодичного контролю**

Контрольна робота включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів – 30.

П'ять тестових завдань по 2 бали – 10 балів.

Два розгорнуті питання по 10 балів.

Розгорнуті відповіді на 2 завдання оцінюються за 10-бальною шкалою.

10-9 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможній мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу..

8-7 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми, але ще не зовсім правильно може використати знання на практиці. Має незначні помилки у викладі матеріалу.

6-5 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал; не дає вичерпної відповіді на контенті питання.

4-3 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні.

1-2 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі, допускаючи при цьому суттєві неточності.

0 балів: відповідь відсутня

### **Критерії оцінювання підсумкового (семестрового) контролю**

Підсумковий контроль з дисципліни «Германська філологія» відбувається у формі екзамену.

Екзаменаційний білет включає тестові завдання та відповіді на два розгорнуті питання. Максимальна кількість балів 100.

Тестові завдання 20 тестів по 2 бали.

Розгорнуті відповіді на два завдання оцінюються за 30-бальною шкалою.

25-30 балів: здобувач дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми. Спроможній мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.

19-24 балів: здобувач правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з предмета, показав розуміння теми. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

13-18 бали: здобувач недостатньо орієнтується в матеріалі, поверхово сприймає його зміст, не завжди може самостійно проаналізувати запропонований матеріал. Не здатен виділяти суттєві ознаки вивченого.

7-12 бали: здобувач допускає суттєві помилки у викладі матеріалу, порушує логіку відповіді, відтворює матеріал на елементарному рівні. Допускає багато суттєвих помилок у викладенні матеріалу.

1-6 балів: здобувач не зміг викласти зміст питання, погано орієнтується в матеріалі. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого.

0 балів: відповідь відсутня.

## 9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Звонська, Л. Л. Давньогрецька мова : підручник для філософів / Л. Л. Звонська. — Київ : Дух і літера, 2011. - 640 с.
2. Древнегреческий язык : начальный курс : в 2 ч. / сост.: доц., канд. филол. наук Н. К. Малинаускене, иеромонах Дионисий (Шленов), иеромонах Тихон (Зимин). — Москва : «Греко-латинский кабинет» Ю. А. Шичалина, 2002. — Ч. 1. - 208 с.
3. Древнегреческий язык: нач. курс: в 2 ч. / сост.: доц., канд. филол. наук Н. К. Малинаускене, иеромонах Дионисий (Шленов), иеромонах Тихон (Зимин). — Москва: «Греко-лат. каб.» Ю. А. Шичалина, 2002. — 2 ч.

### ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

4. Древнегреческий язык : начальный курс : в 2 ч. / сост.: доц., канд. филол. наук Н. К. Малинаускене, иеромонах Дионисий (Шленов), иеромонах Тихон (Зимин). — Москва : «Греко-латинский кабинет» Ю. А. Шичалина, 2002. — Ч. 2. - 208 с.
5. Гринбаум, Н. С. Ранние формы литературного языка (древнегреческий) / Н. С. Гринбаум. — Ленинград : Наука, 1984. — 129 с.
6. Зарембо, О. С. Древнегреческий язык: учеб. пособие / О. С. Зарембо, К. А. Тананушко; под ред. А. В. Гарник. — Минск: БГУ, 2013. — 351 с. <http://graecolatini.by>
7. Попов, А. Н. Краткая грамматика греческого языка : учебное пособие для учащихся средних и высших учебных заведений / А. Н. Попов. — Москва : «Греко-латинский кабинет» Ю. А. Шичалина, 2001. — 199 с.
8. Славятинская, М. Н. Учебник древнегреческого языка / М. Н. Славятинская. — 2-е изд., испр. и доп. — Москва : Филоматис, 2003. — 620 с.
9. Соболевский, С. И. Древнегреческий язык : учебник для высших учебных заведений / С. И. Соболевский. — Санкт-Петербург : Алетея, 2000. — 615 с.
10. Черный, Э. В. Греческая грамматика : этимология, синтаксис : учебник для вузов / Э. Черный ; под ред. Д. В. Бугая. — Москва : Академический проект, 2008. — 799 с.



11. Черный, Э. В. Краткое руководство по греческому синтаксису / Э. Черный. — 5-е изд., испр. — Москва : Издание книжного магазина В. Думнова, 1898. — iv, 108 с.
12. Шантрен, П. Историческая морфология греческого языка / П. Шантрен; пер. со 2-го франц. изд., прил. и предисл. Я. М. Боровского. — Москва, Изд иностр. лит., 1953.
13. Янзина, Э. В. Учебник древнегреческого языка / Э. В. Янзина. — Москва: Р. Валент, 2014. — 512 с.
14. Balme, M. Athenaze : Introduction to Ancient Greek / M. Balme, G. Lawall. — New York ; Oxford : Oxford University Press, 2003.— Book 1. — 359 p.
15. Morwood, J. The Oxford Grammar Of Classical Greek / J. Morwood. — Oxford ; New-York : Oxford University Press, 2001. — 270 p.
16. Греческо-русский словарь / сост. А. Д. Вейсман. — Санкт-Петербург: изд. авт., 1899. — 1370 стб.
17. Древнегреческо-русский словарь: ок. 70 000 слов: в 2 т. / сост. И. Х. Дворецкий; под ред. С. И. Соболевского. — Москва: Гос. изд-во иностр. и нац. словарей, 1958. — 2 т. Материалы по древнегреческому языку в электронном виде можно найти на сайте [www.graecolatini.by](http://www.graecolatini.by)  
Древнегреческо-русский учебный словарь / сост. Т. Майер, Г. Штайнталь ; рус. версия А. К. Гаврилова. — Санкт-Петербург : Издательство «Нотабене», 1997. — 288 с.  
<http://www.graecolatini.by/dictionaries-oldgreek.htm>

### ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

- Древнегреческо-русский словарь: ок. 70 000 слов: в 2 т. / сост. И. Х. Дворецкий; под ред. С. И. Соболевского. — Москва: Гос. изд-во иностр. и нац. словарей, 1958. — 2 т. Материалы по древнегреческому языку в электронном виде можно найти на сайте [www.graecolatini.by](http://www.graecolatini.by)
2. Древнегреческо-русский учебный словарь / сост. Т. Майер, Г. Штайнталь; рус. версия А. К. Гаврилова. — Санкт-Петербург : Издательство «Нотабене», 1997. — 288 с.  
<http://www.graecolatini.by/dictionaries-oldgreek.htm>
  3. [www.nbuv.gov.ua](http://www.nbuv.gov.ua) — Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.
  4. <http://graecolatini.by/textbooks-latin.htm>
  5. <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/84/149/>
  6. <http://aventa.com.ua/ua/dict.html>